

Гордєєва Олена Сергіївна

концертмейстер кафедри музично-драматичного театру
Харківська державна академія культури м. Харків, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ВОКАЛЬНОГО НАВЧАННЯ АКТОРІВ МУЗИЧНО-ДРАМАТИЧНОГО ТЕАТРУ

Для акторів музично-драматичного театру володіння вокальною майстерністю є найважливішим аспектом професійної підготовки. Адже симбіоз драматичного і вокального мистецтва вимагає від акторів високого рівня майстерності в обох сферах. Особливості такого навчання поєднують вокальну техніку, акторську гру, розвиток голосового діапазону, та вміння працювати з музичним матеріалом в контексті драматичної дії. Важливим аспектом також є розвиток сценічної присутності, адже здатність актора органічно існувати у сценічному просторі, виконуючи рухи та хореографічні елементи, при цьому зберігаючи мізансценування, є найважливішим завданням.

Одна з ключових особливостей вокального навчання акторів музично-драматичного театру полягає в тому, що вони повинні навчитися поєднувати вокальне виконання з перевтіленням у певний сценічний образ. Це означає, що актори не просто відтворюють вокальні партії, але й створюють персонажа, передаючи емоції і внутрішній стан через вокальну артикуляцію. Не можна залишити без уваги техніку дихання (діафрагмальне дихання), чітку артикуляцію, вокальну інтонацію та здатність до емоційного забарвлення вокального виконання.

Володіючи широким вокальним діапазоном та різноманітними вокальними техніками, актори музично-драматичного театру демонструють свій рівень професіоналізму. Вокальне навчання включає опанування дихальних технік, постановку голосу, роботу над резонаторами (грудний, головний, змішаний) та вдосконалення музичного слуху. Враховуючи специфіку репертуару, що охоплює як класичні оперні арії, так і сучасні мюзикли з їхньою стилістичною різноманітністю, випускники кафедри музично-драматичного театру мають бути універсально-підготовленими артистами.

Актори повинні вміти здійснювати професійний аналіз партій, розуміти їх структуру та драматургічний зміст. Це включає інтерпретацію партитур, взаємодію з диригентом та оркестром, а також розуміння музично-драматичних акцентів. Актори обов'язково мають знати, як музика підтримує та підсилює драматичну дію, яка за темпоритмом сповільнює драматургічні події, та як використовувати музичні фрази для створення емоційного впливу на аудиторію. Важливо також постійно вдосконалювати навички сольфеджіо та гармонійного аналізу.

Не слід забувати про загальну фізичну підготовку, адже вокальне виконання потребує високого рівня фізичної витривалості. Крім того, актори мають бути особистісно-розвинутими, та мати певні якості: такі як емоційна стабільність, виразність, та здатність до емпатії і самовираження. Важливо також володіти техніками психофізичної та тілесної пластики. За для цього актори використовують тренінги зі сценічного руху, що не тільки допомагає тримати себе у хорошій фізичній формі, а й мати міцний зв'язок з ментальним здоров'ям.

Психологічна підготовка є невід'ємною частиною навчального процесу, адже актори музично-драматичного театру повинні бути готові до високих емоційних навантажень, які виникають під час виконання ролей. Важливо навчити їх методикам аутотренінгу, контролювання стресом та емоційної саморегуляції. Ментальна стійкість та здатність до швидкого відновлення після емоційних піків є найголовнішим для професійної діяльності акторів.

Отже, вдосконалення вокальної майстерності акторів музично-драматичного театру складається з комплексних підходів та методів, що вимагає гармонійного розвитку вокальних, акторських та особистісних якостей. Це дозволяє створювати виразні, яскраві та переконливі сценічні образи, здатні глибоко впливати на психо-емоційний стан глядачів.